

Předmluva

Tato knížka je učena všem, kdo se zajímají o matematiku a její historii, není však zamýšlena jako vyčerpávající studie o staroegyptském matematickém myšlení. Místo toho přináší pohled na přímé prameny, tedy na několik matematických textů, které se dochovaly do dnešních dnů. Většina z nich sloužila k výuce matematiky v egyptských písařských školách, a dává nám tedy nahlédnout nejen na matematiku jako takovou, ale také na část postupů, které byly užívány při výuce budoucích státních úředníků.

Kniha je rozvržena do dvou částí. První představuje úvod do egyptské matematiky a přináší základní přehled o obsahu dochovaných textů. Stručně se věnuje jazykové stránce textů, objasňuje zápisy čísel i matematických operací a popisuje různé typy úloh, které jsou v textech zachyceny, spolu s rozličnými metodami výpočtů. Zachycuje tak rozsah matematických problémů, kterým se dochované texty věnují, a měla by umožnit srovnat či posoudit řešení či obtížnost příkladů pocházejících z různých textů.

Druhou část tvoří překlady matematických textů, které jsou řazeny podle přibližného stáří od nejstarších po nejmladší. Každý text je uveden stručnou charakteristikou upřesňující jeho stáří, dobu a místo nálezu a současné umístění. Doprovodný obrázek vždy naznačuje povahu toho kterého textu na základě vybrané ukázky. Připojena je také základní bibliografie. V překladech byla záměrně ponechána pokud možno doslovná forma úloh, která může působit až krkolomně, avšak odráží drobné jazykové a formální rozdíly mezi jednotlivými texty a rovněž zachycuje způsoby vyjadřování staroegyptských písařů.

Přepisy jmen a egyptských termínů a způsob datace se řídí oborovým standardem udávaným *Ilustrovanou encyklopedií starého Egypta* (M. Verner, L. Bareš, B. Vachala, Praha 1998).

Ráda bych vyjádřila poděkování Eduardu Fuchsovi za jeho podporu a cenné rady, kterých se mi dostalo nejen během přípravy této knížky. Můj velký dík patří také Miroslavu Vacurovi za cenné připomínky a technickou pomoc, Martě Štrachové a Jolaně Malátkové za připomínky k rukopisu, které měly výrazný vliv na čtivost a přehlednost knihy, a rovněž mým kolegům a přátelům, kteří mě během psaní podporovali.